

PROGRAM REVITALIZÁCIE KRAJINY JE ÚSPEŠNE NAŠTARTOVANÝ

Dňa 30. augusta 2011 sa na Úrade vlády SR uskutočnila tlačová konferencia splnomocnenca vlády SR pre územnú samosprávu, integrovaný manažment povodí a krajiny Martina Kováča a výkonného manažéra programu revitalizácie Michala Kravčíka za účasti predstaviteľov obcí na ktorej prezentovali skúsenosti z účasti v prvom realizačnom projekte programu revitalizácie krajiny pre rok 2011.

V priebehu tlačovej konferencie prezentovali svoje skúsenosti najmä starostovia a starostky z 20-tich obcí, ktorí vyzdvihli zmyslupnosť, efektívnosť a jednoduchosť projektu.

Splnomocnenec poďakoval zástupcom obcí za ich zapojenie sa do prvého realizačného projektu Programu revitalizácie krajiny (PRK) pre rok 2011. Vyzdvihol potrebu prehĺbenia medzirezortnej a interdisciplinárnej odbornej spolupráce, ktorá by sa mala premietnuť do systémových opatrení programu revitalizácie krajiny.

Medzi hlavné poznatky z priebehu prvého realizačného projektu splnomocnenec zaradil nasledovné:

- práca na realizácii projektov je zorganizovaná obcami na veľmi dobrej úrovni a realizáciou projektov vzniká množstvo synergických efektov,
- obce zapojené do programu revitalizácie krajiny ukázali, že vedú realizovať finančne úsporné a technologicky účinné opatrenia prevencie pred povodňami v krátkom čase,
- počas tohtoročných búrok v mesiacoch jún a júl doteraz vybudované opatrenia preukázali svoju opodstatnenosť a účinnosť,
- na porovnanie - investícia vložená do realizačného projektu pre rok 2010 sa vrátila tým, že k dnešnému dňu ušetrila náklady na zabezpečovacie a záchranné práce a kompenzáciu škôd v objeme porovnateľnom s objemom investície do realizačného projektu pre 23 obcí.

Na začiatku tlačovej konferencie splnomocnenec podčiarkol, že v niektorých článkoch publikovaných v posledných dňoch bola spochybnená účinnosť a zmyslupnosť realizovaných revitalizačných opatrení. Z tohto dôvodu sa na tlačovej konferencii zúčastnili aj predstavitelia samospráv, ktorí sa s týmito informáciami nestotožnili.

Martin Kováč

Ako ďalej uviedol M. Kováč, vodozádržné opatrenia predstavujú celú škálu opatrení: od hrádzok, zasakávacích pásov, odrážok až po malé vodné nádrže, poldre a rybníky a ďalšie desiatky opatrení. Jednotlivé projekty sú priebežne kontrolované a uskuotočnili sa tri regionálne stretnutia v obciach Demjata, Snežnica a Ožďany, ktorých sa zúčastnilo viac ako 240 zástupcov obcí a zhotoviteľov projektov. Zoorganizované boli dve otvorené fóra v obciach Okružle a Vyšná Boca, ktorých sa zúčastnilo spolu viac ako 100 predstaviteľov miestnej štátnej správy, zástupcov obcí a verejnosti.

Pravidelne sa uskutočňuje mesačný monitoring pokroku prác v rámci jednotlivých projektov a obce sú metodicky usmerňované. Pokiaľ ide o odbornú verejnosť a zástupcov štátnych inštitúcií, uskutočnilo sa stretnutie s predsedom SAV, vedením štátnych podnikov SVP, š.p. a VV, š.p. a zástupcami rezortu životného prostredia. Na uvedených stretnutiach riešil splnomocnenec:

o problematiku prípravy a uplatňovania revitalizačných opatrení, ktoré je potrebné lepšie upraviť metodicky a legislatívne, o vytvorenie katalógu a kategorizácie revitalizačných opatrení pre účely ich prípravy, umiestňovania v území, schvaľovania, vy-

Michal Kravčík

hotovenia a údržby, o spoluprácu pri monitoringu účinnosti a dopadov revitalizačných opatrení, o štandardizáciu procesov umiestňovania a schvaľovania revitalizačných opatrení v katastroch obcí.

Pred tlačovou konferenciou sa uskutočnilo stretnutie starostov a starostiek obcí zapojených do prvého realizačného projektu s predsedníčkou Vlády SR Ivetou Radičovou, ktorá ocenila záujem obcí o tento program a dosiahnuté výsledky.

Doterajší priebeh programu

Program revitalizácie krajiny a integrovaného manažmentu povodí SR sa začal v roku 2010 štartovacími projektmi v 23 obciach, ktoré sa úspešne ukončili koncom marca a pokračuje prvým realizačným projektom programu revitalizácie krajiny pre rok 2011, do ktorého sa zapojilo 190 obcí. Najviac obcí sa nachádza v Prešovskom kraji - 86, nasleduje Žilinský kraj - 40, Banskobystrický kraj - 32, Košický kraj - 17, Trenčiansky kraj - 7, Nitriansky kraj - 5 a Trnavský kraj - 4 obce.

Na financovanie štartovacích projektov v 23 obciach bolo z rezervy predsedníčky Vlády SR v minulom roku vyčlenených

580 000 eur. Na financovanie projektov v 190 obciach zaradených do prvého realizačného projektu pre rok 2011 bolo vyčlenených z rozpočtu Úradu vlády SR 17,559 mil. eur. Spolufinancovanie zabezpečili aj úrady práce, sociálnych vecí a rodiny, ktoré vyčlenili viac ako 5 mil. eur na zamestnanie viac ako 1700 uchádzačov o zamestnanie na týchto projektoch. Do realizácie práce je zapojených aj ďalších viac ako 1300 pracovníkov v rôznych odborných profesiách.

Na 60. zasadnutí Vlády SR dňa 7. septembra 2011 boli schválené a vzaté na vedomie nasledovné dokumenty:
- Druhý realizačný projektu PRK pre rok 2011,

- Správy o vyhodnotení realizácie realizačného projektu PRK pre rok 2010 (materiál pre informáciu).

Ďalšie skúsenosti z realizácie projektov:

- odskúšala sa a overila celá škála revitalizačných opatrení, postupov a technológií,
- výsledky prác sú merateľné, ich údržba je zabezpečená minimálne na 20 rokov,
- vo všetkých zapojených obciach bol preškolený tím robotníkov, majstrov a koordinátorov,
- do prác sa zapojili odborní garanti projektov - inžinieri, projektanti a odborné firmy,
- pracovníci získali nové pracovné zručnosti, zapojili sa dobre aj rómski spoluobčania,

- všetky projekty boli riadne a správne zúčtované, rovnako boli v teréne aj skontrolované,

- financovanie bolo prehľadné a transparentné, projekty riadne zúčtované a skontrolované,

- vynaložené prostriedky boli použité veľmi efektívne s množstvom synergických efektov,

- zapojenie veľkého počtu uchádzačov o zamestnanie cez § 50 zákona o službách zamestnanosti, do ktorého je dnes zapojených viac ako 7000 uchádzačov o zamestnanie,

- modelovosť a príklad pre iné obce, lokality, vlastníkov a správcov pôdneho fondu, - naštartovanie zmeny prístupu a myslenia vo vzťahu ku krajine, ochrane vody a pôdy

MOŽNOSŤ PRE OBCE PRIHLÁSIŤ SA DO DRUHÉHO REALIZAČNÉHO PROJEKTU PROGRAMU REVITALIZÁCIE KRAJINY PRE ROK 2011

Vláda Slovenskej republiky na 60. schôdzi 7. septembra 2011 schválila Druhý realizačný projekt Programu revitalizácie krajiny a integrovaného manažmentu povodí SR. Projekt umožní ďalším 350 obciam, aby sa zapojili do projektov prevencie pred povodňami a revitalizácie krajiny na svojom území v období od októbra 2011 do marca 2012. Počas realizácie projektu je naplánované vytvorenie 4200 sezónnych pracovných príležitostí.

Obce sa mohli prihlásiť do druhého realizačného projektu od štvrtka 8. septembra 2011 do piatku 16. septembra 2011 prostredníctvom elektronického formulára, ktorý bol osem dní zverejnený na internetovej stránke Úradu vlády SR: www.vlada.gov.sk a na internetovej stránke splnomocnenca: www.krajina.gov.sk. Obec mohla byť zaradená do druhého realizačného projektu, ak sa prihlásila v čase trvania výzvy, splnila kritériá pre zaradenie a získala príslušné poradie na základe stanovených kritérií. Dôraz a kritériá druhého realizačného projektu sú zamerané najmä na horné časti povodí, pričom sa zohľadní počet drobných vodných tokov prameniacich v katastri obce, povodňová ohrozenosť, výška verifikovaných povodňových škôd na majetku obce ako aj miera evidovanej nezamestnanosti v okrese.

Realizáciou vodozádržných opatrení v ucelených častiach katastrov obcí sa zredukuje povodňové riziká a riziká sucha, ktoré vyplývajú z poškodení krajiny,

Splnomocnenec vlády navštívil 21. 7. 2011 obce zapojené do 1. realizačného projektu Zbyňov, Lietava, Sklabíňa.

ako sú eróziou poškodené alebo zhutnené plochy a línie najmä v lesnej a poľno-

hospodárskej krajine. Každá obec vytvorí v ucelených poškodených častiach katas-

tra minimálne 10 000 m³ týchto vodozádržných opatrení a zamestná pritom v nasledujúcich šiestich mesiacoch minimálne 10 uchádzačov o zamestnanie na základe § 50 zákona o službách zamestnanosti. Medzi revitalizačné opatrenia patria rôzne druhy vodozádržných a protieróznych opatrení v lesoch, na poľnohospodárskej pôde, ale aj drobných vodných tokoch a v zastavanom území. Po splnení podmienok získa každá obec na realizáciu tohto zámeru na základe zmluvy 20 000 eur z Úradu vlády SR. Dvadsiatka najviac postihnutých obcí povodňami v rokoch 2010 a 2011, z hľadiska povodňových škôd na majetku obce, bude môcť realizovať revitalizačné a vodozádržné opatrenia aj v intravilánoch obcí. Obec, ktorá bude zaradená do druhého realizačného projektu, identifikuje ucelené poškodené časti krajiny na svojom území vhodné pre realizáciu revitalizačných opatrení, na základe súhlasov a spolupráce s vlastníkmi dotknutých pozemkov vypracuje v spolupráci s odborným garantom projektu projekt revitalizácie krajiny a požiada miestne príslušný stavebný úrad o vydanie rozhodnutia o využití územia.

Na financovanie projektov obcí v rámci druhého realizačného projektu je určená suma 8,161 mil. eur pričom ďalších 7 mil. eur bude zabezpečených z Európskeho sociálneho fondu prostredníctvom úradov práce, sociálnych vecí a rodiny. Tieto finančné prostriedky umožnia vytvoriť viac ako 3,5 mil. m³

Spinomocnenec vlády navštívil 19. 7. 2011 obce zapojené do 1. realizačného projektu: Hostovce, Tопоľčianky, Brehy, Dolná Trnávka.

Garnisáž s vrbovým zápletom.

Opatrenia a prevencia pred povodňovými situáciami.

vodozádržných prvkov, systémov a opatrení v poškodených častiach krajiny. Do prvého realizačného projektu, ktorý Vláda SR schválila v marci tohto roka, sa zapojilo 190 obcí, ktoré vytvoria viac ako 6 mil. m³ vodozádržných opatrení v rôznych poškodených a nevyužívaných častiach krajiny, minimálne však 30 000 m³ týchto opatrení v jednej obci. Skúsenosti z prvého realizačného projektu potvrdzujú, že obce vedú v krátkom čase realizovať finančne úsporné a technologicky účinné opatrenia prevencie pred povodňami.

**Martin Kováč, splnomocnenec vlády SR
pre územnú samosprávu, integrovaný
manažment povodí a krajiny
Michal Kravčík, výkonný manažér
Programu revitalizácie krajiny a integrovaného manažmentu povodí SR**